

Monumentnummer*: 523392

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 17 december 2001
Kadaster deel/nr 82958/87

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Nederhemert-Zuid Zaltbommel Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Nederhemert-Zuid In Veerdam naar Aalburg

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Kerkwijk L 104

Omschrijving**

Inleiding

Kleine DUIKERSLUIS in de Veerdam naar Aalburg, langs het Heusdensch kanaal in de Buitenpolder het Eiland Nederhemert. De sluis is in 1861 gebouwd in de strijd tegen het water, na de grote overstroming van het gebied in hetzelfde jaar. De eerste steen van het bouwwerk werd volgens opschrift gelegd door Baronesse Nagel.

De sluis volgt een eenvoudig en in deze tijd veel toegepast type, uitgevoerd in metselwerk met een schuifdeurmechanisme in staal. Het bouwwerk is goed bewaard gebleven.

Omschrijving

De DUIKERSLUIS bestaat uit een duiker door de Voordam met aan weerszijden een sluishoofd, en een schuifdeurconstructie. Aan weerszijden van de dam bevinden zich poldersloten voor de afvoer van water. De duiker is uitgevoerd in metselwerk en heeft de vorm van een tongewelf.

De sluishoofden bestaan uit frontmuren die uit het talud steken, en tabs uitlopende vleugelmuren ter weerszijden van de inlaat. Deze gemetselde wanden zijn met een rollaag afgewerkt. De westelijke frontmuur is gecementeerd. In de binnendijkse frontmuur, die niet

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gecementeerd is, bevindt zich de genoemde eerste steen van hardsteen. Op elke frontmuur is een eenvoudige balustrade uit staal bevestigd. De schuifdeur (westzijde) is vervaardigd uit plaatstaal en bevindt zich voor de sluisopening. De schuif wordt bewogen door een constructie in staal met een draaischijf. De draaischijf bevindt zich in een stalen portaalte. Mogelijk is deze constructie in de loop der jaren vernieuwd.

Waardering

DUIKERSLUIS uit 1861

-Van architectuurhistorische waarde als goed typologisch voorbeeld van een kleine duikersluis uit de tweede helft van de negentiende eeuw. De sluis valt op vanwege de goed bewaarde en herkenbare hoofdvorm en detaillering en is uitgevoerd in baksteen in combinatie met staal voor de schuifdeurconstructie.

-Van stedenbouwkundige waarde als functioneel onderdeel in het polderlandschap van Nederhemert-Zuid. De situering van het bouwwerk is verbonden met de ontwikkeling van de waterhuishouding in het gebied, waar het als klein maar kenmerkend element een landschappelijke waarde vertegenwoordigd.

-Van cultuurhistorische waarde vanwege de bestemming van het bouwwerk die verbonden is met de geschiedenis van de waterhuishouding van Nederland. Deze sluis werd naar aanleiding van de grote overstroming van de Bommelerwaard in 1861 gebouwd en van het belang van dit feit getuigt de eerste steen die door de baronesse Nagel werd gelegd. De sluis is verbonden met een technische ontwikkeling, vanwege de toegepaste constructie.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Waterkering en -doorlaat

Functie

Inlaatsluis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument